

Läkarprogrammet, T9 Studiehandledning temaperiod Psyke

Medicin A, Medicinsk temakurs 9, MC509A, 30 hp

1. Tid för kursens genomförande

Vårterminen 2024 pågår fr.o.m. 15 januari 2024 t.o.m. 31 maj 2024

2. Kontaktuppgifter

Kursansvarig:	Ashok Kumar Kumawat (C2104) Tel. 019 302185 E-post: ashok.kumawat@oru.se
Biträdande kursansvarig:	John-Peter Ganda Mall (C2301) Tel. 019-303000 (växel) E-post: john-peter.ganda-mall@oru.se
Examinator:	Andreas Ohlin (C4214) Tel. 019-303587 E-post: andreas.ohlin@oru.se
Utbildnings- och forskningsadministratör:	Helen Aronsson (C1201) Tel. 019 303401 E-post: helen.aronsson@oru.se
Samlad e-post till administrationen:	utbildningsadm.MV@oru.se
Studievägledare:	Kristoffer Krause Telefon: 019-303000 (växel) E-post: studievagledning.mv@oru.se
Programansvarig:	Marita Andersson Grönlund (C4214) Tel. 019-301343 E-post: marita.andersson-gronlund@oru.se

Föreläsare, Laborationshandledare, etc. se schema Kronox
Föreläsningsunderlag, laborationshandledningar mm: Blackboard

3. Utbildningsplan

Programmet är indelat i fyra stadier och där varje stadium är uppbyggt av terminslånga kurser som i sin tur är uppbyggda av temablock där varje tema utgår från några av kroppens funktioner. I Medicinsk Temakurs 9 ingår 2 teman: Tema Sinne/Psyke (SP) och Tema Reproduktion/Utveckling (RU).

I Utbildningsplanen kan Du läsa mer detaljerat om hur Läkarprogrammet är uppbyggt. Länk till Utbildningsplanen:

<https://api.oru.se/oruapi/v1/utbildningsinformation/utbildning/VLK2Y?typ=program&accept=html&revision=1.00&termin=senaste&sprak=sv>

4. Kursplan

Kursplanen är det dokument som juridiskt reglerar utbildningen. Det är lärandemålen i kursplanen som examineras. Du kan även se dessa lärandemål nedan under punkt 6. Kursplanen hittar Du via länken:

<https://api.oru.se/oruapi/v1/utbildningsinformation/utbildning/MC509A?typ=kurs&accept=html&revision=7.000&sprak=sv>

5. Lärandeformer

Läkarprogrammet vid Örebro Universitet är uppbyggt kring några centrala pedagogiska utgångspunkter. En viktig grund är synen på Dig som student som den som tar initiativ till och är aktiv i lärandet. Du kommer redan från början tränas att ta eget ansvar och vara självständig i Ditt lärande. Detta leder till att Du blir väl förberedd för det livslånga lärandet som yrkeslivet kräver. Målet är också att främja Din egen personliga utveckling och förmåga att värdera kunskap och olika källor till kunskap.

Programmet bygger på en långt driven integration av ämnen och kunskapsområden med lärandemål som gradvis fördjupas och bygger på vad Du tidigare har lärt Dig under utbildningen (progression). Teori och praktik kommer att knytas ihop på ett naturligt sätt så att Du gradvis utvecklar Ditt lärande och växer i Din professionella kompetens.

Utbildningen genomsyras av ett vetenskapligt förhållningssätt, där Du tillägnar Dig ett kritiskt tänkande. Programmet bygger på Problembaserat lärande (PBL) som pedagogisk modell. PBL är en internationellt väl etablerad modell för läkarutbildning. Modellen är utvecklad för att på ett genomarbetat sätt främja de pedagogiska utgångspunkter som beskrivits ovan.

De huvudsakliga lärandeformerna är **verksamhetsförlagd utbildning, basgruppsarbetet** och Ditt eget **individuella kunskapssökande**. Under Medicinsk temakurs 9 kommer Du att ha en basgruppsuppgift inlagd varje vecka. Du kommer att samarbeta i en grupp med åtta-nio studenter och där varje grupp har en-två handledare. Basgruppsarbetet sker enligt Läkarprogrammets PBL-cirkel i 7 steg

För att hjälpa Dig i Ditt individuella kunskapssökande finns ytterligare lärandeformer. I kursen ingår till exempel föreläsningar, färdighetsträning, seminarier och demonstrationer.

6. Kursens lärandemål och huvudsakligt innehåll för respektive tema.

Taxonomier

Läkarprogrammet bygger på en fortlöpande progression under hela utbildningen, där nivån på målen för lärandet gradvis ökar. För att tydliggöra denna progression och för att tydliggöra vilket djup som Du som student förväntas nå på varje kurs och delkurs har lärandemålen graderats enligt etablerade klassifikationsystem (taxonomier). För lärandemål som rör kunskap och förståelse används SOLO (Structure of the Observed Learning Outcome) taxonomin, som är en gradering av kunskap från att känna till enstaka fakta om ett ämnesområde till att ha en fördjupad kunskap, kunna integrera och kritiskt granska kunskap och överföra principer till nya sammanhang. För lärandemål som rör färdighet och förmåga används klassifikation enligt Miller (Millers pyramid), som graderar praktisk förmåga från att känna till hur man gör något till att självständigt kunna utföra.

Varje lärandemål i kursplanen har en nivågradering, och för varje del av innehållet som hör till respektive lärandemål anges i de flesta fall samma nivå. I vissa fall kan enskilda delar av innehållet ha en lägre nivå, vilket betyder att just detta delmoment under denna kurs inte behöver läras in på samma djup, utan kan vara mer översiktligt.

Nedan följer en kort beskrivning av de respektive nivåerna, hur de kan benämnas och vad Du som student förväntas kunna på respektive nivå.

SOLO (S2-S5)

S2. Enkla kunskaper

Som student förväntas Du på denna nivå som exempel kunna visa att Du kan nämna eller känna igen en term, ett begrepp, beskriva vad det står för, räkna upp faktorer, ringa in ett fenomen så att missförstånd inte kan uppstå, exempelvis definiera ett sjukdomstillstånd. Denna nivå beskrivs med verb som att "känna till", "visa kunskap", "visa förmåga att definiera", eller "visa förmåga att identifiera".

S3. Flerfaldiga/sammansatta kunskaper

Som student förväntas Du som exempel att kunna beskriva samband, att kunna använda termer, orsaker eller faktorer inom ett område på ett sammanhängande sätt. Denna nivå beskrivs med uttryck som att "visa förmåga att redogöra för", att "visa förmåga att beskriva".

S4. Relaterad kunskap

Som student förväntas Du kunna integrera fakta så att de bildar ett meningsfullt sammanhang, att kunna reda ut ett sammanhang genom att koppla ihop orsaker och följder, att kunna jämföra fenomen och lyfta fram väsentliga likheter och skillnader. Denna nivå beskrivs med uttryck som till exempel "visa förmåga att förklara", "visa förmåga att jämföra".

S5. Överförbar/utvidgad kunskap

Som student förväntas Du kunna sätta in centrala fakta i vidare och djupare sammanhang, att kunna generalisera och överföra principer till andra sammanhang, att kunna diskutera nya fenomen utifrån tidigare kunskaper. Denna nivå beskrivs med uttryck som "visa förmåga att diskutera", "visa förmåga att analysera" "visa förmåga att kritiskt granska" "visa förmåga att bedöma" mm.

Miller (M1-M4)

Millers pyramid används för nivåbestämning av färdigheter och förmågor, dvs klinisk praktisk kompetens. De lägsta nivåerna av Millers pyramid motsvarar teoretisk kunskap och kan även uttryckas med SOLO-taxonomin

M1. Veta/ Känna till

Som student förväntas Du på denna nivå kunna visa att Du känner till en metod eller teknik, och kan definiera den så att missförstånd inte kan uppstå.

M2. Veta hur/Känna till hur man utför

Som student förväntas Du kunna redogöra för eller beskriva hur och i vilket sammanhang en metod eller teknik

används så att missförstånd inte uppstår.

M3. Visa hur/Kunna visa hur man utför

Som student förväntas Du på denna nivå kunna visa hur det aktuella momentet utförs, så att det tydligt framgår hur det genomförs.

M4. Utföra/Kunna utför momentet

Vid denna nivå innebär att man självständigt kan utföra något i praktiska situationer i verkligheten. Denna nivå uppnås inte under alla delar av grundutbildningen utan först senare under den fortsatta yrkesutövningen.

Kursens mål med nedbrutna mål för temaperiod Psyke

Kunskap och förståelse

Den studerande ska efter avslutad kurs visa förmåga att

- diskutera patogenes, patofysiologi, mekanismer, symptom, diagnostik, inklusive viktigare differentialdiagnostik, grundläggande behandling samt prevention vid vanliga respektive mindre vanliga, men principiellt viktiga sjukdomar/tillstånd inom kursens aktuella teman.

Psykiatrisk diagnostik

- Redogöra för den psykiatriska diagnostiska processen och värdera dess styrkor och svagheter (S3)
- Redogöra för åldersrelaterade, personlighetsrelaterade och somatiska faktorerens betydelse för psykiatriska sjukdomstillstånd (S3)
- Differentiera normala från komplicerade reaktioner på trauma, relationsproblem eller långvarig stress (S4)

Bemötande av psykiatriska patienter

- Redogöra för svårigheterna att hantera misstro, rädsla och fientlighet som patienten kan ha inför vård (S3)
- Redogöra för särskilda hänsyn som måste tas för patienter med psykisk utvecklingsstörning/intellektuell funktionsnedsättning eller annan kulturell bakgrund

Ätstörning

- Redogöra för ätstörningar (S3)

Depressivitet

- Särskilja depression från ledsnad, sorg och stress (S4)
- Urskilja depressiv symptomatologi vid annan psykiatrisk och somatisk sjukdom (S4)
- Förklara fortsatt handläggning vid förekomst av bipolaritet, melankoliska och psykotiska drag (S4)

Ångest/oro

- Förklara och särskilja olika ångesttillstånd (S4)
- Förklara och särskilja tvångssyndrom, tvångsrelaterade tillstånd och tics (S4)
- Urskilja ångestsymptom vid annan psykiatrisk och somatisk sjukdom (S4)

Psykos(er) (inklusive bipolär sjukdom)

- Redogöra för störd verklighetsuppfattning (tankestörningar, vanföreställningar och hallucinationer) (S3)
- Redogöra för kognitiva svårigheter och negativa symtom (S3)
- Särskilja olika psykotiska sjukdomstillstånd (S4)

Utveckling och utvecklingsrelaterade störningar

- Redogöra för hur personlighetsdrag och personlighetsstörningar kan färga symtombild och påverka bemötande och behandling (S3)
- Redogöra för neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (inkl. psykisk utvecklingsstörning/intellektuell funktionsnedsättning) och genetiska syndrom (S3)
- Urskilja psykiatrisk symptomatik från normala kriser och faser under uppväxten och utvecklingen (S3)

-

- förklara behandlingsprinciper för vanligt förekommande farmaka inom ramen för aktuella teman

Behandlingsprinciper innefattar verkan och biverkan av läkemedlet/behandlingen samt indikationer, kontraindikationer, viktiga interaktioner, samt principer för insättande och avslutande av behandling. Med

undantag av de akuta tillstånden A-HLR, anafylaktisk chock och medvetslöshet p g a hypoglykemi behöver dock inte exakta doser kunna anges, om inte detta anges i särskilt nedbrutet mål.

Tema Psyke

- Redogöra för principerna för farmakologisk behandling vid sömnstörningar (S4)
- Redogöra för hur man genomför en primär farmakologisk behandling vid depressivitet, ångest, tvångssyndrom, oro (S4)
- Redogöra för hur man genomför en primär farmakologisk antipsykotisk behandling (S4)
- Redogöra för hur man anpassar farmakologisk behandling för att minska risken för missbruk, beroende eller abstinens (S4)
- Redogöra för läkemedel och andra substanser som ofta missbrukas (S4)
- Redogöra för verkningsmekanismer och symptom vid ofta använda dopingpreparat (S4)

- diskutera mekanismer, symptom, diagnostik, inklusive viktigare differentialdiagnostik, grundläggande behandling samt prevention vid beroendesjukdomar/tillstånd.

- Förklara och särskilja olika beroendetillstånd (S4)
- Värdera risken för ett pågående missbruk, beroende eller abstinens (S4)
- Redogöra för kort- och långsiktig behandling av beroendetillstånd (S3)
- Översiktligt redogöra för LVM (S3)

- förklara etiska och juridiska aspekter på diagnostik, behandling och prevention inom kursens aktuella teman.

- Redogöra för patienternas rättigheter i relation till patientlagen (S3)
- Redogöra för befogenheter vid psykiatriska tvångsåtgärder (S3)
- Kunna redogöra för kritisk granskning av egna och andras etiska argument (S3)

- förklara betydelsen av jämlikhet och mångfaldsaspekter vid diagnostik, behandling och prevention.

Utifrån valda tillstånd inom kursens tema jämföra och förklara eventuella skillnader i diagnostik, behandling och prevention mellan olika grupper i samhället, baserade på socioekonomi, boendeort, etnicitet, genus eller andra icke medicinskt relaterade faktorer, samt vilken betydelse för prognosen sådana skillnader kan ha vid olika sjukdomstillstånd.

- diskutera aspekter på diagnostik, behandling och prevention inom global hälsa.

- Analysera förutsättningarna globalt för uppkomst av, diagnostik, behandling och prevention för ett urval av inom temat väsentliga sjukdomstillstånd
- Diskutera den globala sjukdomsburden, inklusive smittsamma respektive icke smittsamma sjukdomars betydelse.
- Förklara aspekter på viktigare bestämningsfaktorer för hälsans fördelning globalt, begreppet hälsotransition, befolkningsfrågor (S4)
- Globala aspekter på social ojämlikhet och hälsans ojämlikhet och Hälso- och sjukvårdens roll (S4)
- Betydelsen av globala katastrofer, klimatförändringar (S3)

- förklara metod och kvalitet inom medicinsk vetenskap inom kursens aktuella teman.

- Kritiskt kunna läsa och tolka relevanta studier inom diagnostik, behandling och prevention inom kursens aktuella tema
- Redogöra för principer för screening, tidig diagnostik/tidig behandling för inom aktuella teman relevanta områden (S3)
- Redogöra för de viktigaste aktuella forskningsfrågorna inom kursens tema (S3)

- redogöra för grunderna för hälsoekonomi och prioriteringar.

Färdighet och förmåga

Den studerande ska efter avslutad kurs visa förmåga att

- utifrån förståelse av biomedicinska mekanismer, klinisk bild och den enskilda patientens situation och principerna för evidensbaserad medicin handlägga vanliga eller mindre vanliga men principiellt viktiga sjukdomar/tillstånd/symtom inom samtliga kursens aktuella teman.

Självskada/suicidrisk/riskbeteende

- visa hur man utför initiala åtgärder och avgör vårdnivå för personer med ökad risk för självskafebeteende eller risk för våld (M3)

Ätstörning

- Beskriva initial handläggning vid ätstörning (M2)

Psykosor (inklusive bipolär sjukdom)

- Visa hur man bedömer vårdnivå och initial behandling utifrån ett farmakologiskt och psykosocialt perspektiv (M3)

Depressivitet/tvångsrelaterade tillstånd/ångest/oro

- Visa hur man bedömer att medicinska, systematiskt psykologiska behandlingar eller sociala åtgärder är indicerade (M3)

Psykisk utvecklingsstörning/Intellektuell funktionsnedsättning

- Visa hur man bedömer vårdnivå och initial behandling utifrån ett farmakologiskt och psykosocialt perspektiv (M3)

Sömnstörning

- Visa hur man utför sömnhygieniska åtgärder och icke-farmakologisk behandling av sömnstörningar (M3)

- utifrån ett helhetsperspektiv genomföra anamnes, status och relevanta undersökningar, allmänt och riktat vid tillstånd inom kroppens samtliga organ och funktioner.

Psykiatrisk diagnostik

- Självtändigt kunna ta en psykiatrisk anamnes samt bedöma och dokumentera psykiatrisk status (M4)
- Visa hur man använder etablerade psykiatriska diagnossystem (M3), Psykiatrisk tvångsvård och annan lagstiftning
- Visa hur man fyller i ett vårdintyg enligt LPT (M3)

Självskada/suicidrisk/riskbeteende

- Visa hur man identifierar och värderar riskfaktorer och sjukdomsbildens betydelse för suicidrisk och självskafebeteende (M3)
- Visa hur man värderar suicidal intention och kvaliteten av bedömningsunderlaget (M3)
- Visa hur man identifierar och värderar riskfaktorer och sjukdomsbildens betydelse för våldsbeteende (M3)

Missbruk och beroende

- Visa hur man identifierar och handlägger akuta behandlingsbehov hos patienter med missbruk och beroende (M3)
- Kunna anpassa farmakologisk och icke-farmakologisk behandling för att minska risken för missbruk, beroende eller abstinens (M4)

- samverka med patienter och deras närstående vid åtgärder inom diagnostik, behandling och prevention under såväl okomplicerade som mer komplicerade förhållanden.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Den studerande ska efter avslutad kurs visa förmåga att

- **uppvisa ett, i förhållande till kursens nivå, adekvat förhållningssätt till patienter och deras närstående, olika yrkesgrupper i vården, lärare och medstudenter**
- **reflektera över basgruppens arbete och den egna rollen i förhållande till kursens nivå**
- **reflektera över det egna lärandet i relation till kursens mål**
- **i sitt förhållningssätt uppvisa ett uppträdande som är fritt från risk att skada tilliten till eller förtroendet för läkaryrket**

7. Examinationer

Under Medicinsk Temakurs 9 används följande examinationer.

Examination av temaperiod

Dessa är skriftliga salsexaminationer och genomförs för att bedöma dina faktakunskaper, förmåga att förstå logiska samband och integrera kunskap.

Temaperiod Sinne och Psyke, 6 högskolepoäng. (Provkod: 0101)

Temaperiod Reproduktion och Utveckling, 6 högskolepoäng. (Provkod: 0301)

Verksamhetsförlagd utbildning

Verksamhetsförlagd utbildning Tema Sinne och Psyke, 5 högskolepoäng. (Provkod: 0201)

Medsittningar under varje VFU-period, kontroll av praktiska färdigheter, bedömning av lämplighet för yrket.

Verksamhetsförlagd utbildning. Tema Reproduktion och Utveckling, 5 högskolepoäng. (Provkod: 0401)

Medsittningar under varje VFU-period, kontroll av praktiska färdigheter, bedömning av lämplighet för yrket.

Portfölj, 6 hp

(Provkod: 0600)

Visningsportfölj, portföljsamtal och andra obligatoriska moment, inklusive aktiv närvaro vid basgruppsarbete.

Visningsportfölj

Varje termin skriver Du en reflekterande text (visningsportfölj) där Du blickar tillbaka och utvärderar Din utveckling under terminen som gått och sätter upp mål för vidare utveckling. Portföljen bedöms av Din mentor enligt kriterier som framkommer i separat dokument.

Portföljsamtal

Portföljsamtalet är ett utvecklingssamtal mellan student och mentor. Dina reflektioner i din visningsportfölj är utgångspunkt för samtalet. I samtalet diskuteras Din professionella samt personliga utveckling. Terminens mentorsmöten beskrivs i separat dokument.

Obligatoriska moment

Under kursen deltar Du i flera obligatoriska utbildningsmoment. Dokumentation från dessa moment granskas och godkänns av examinator. Godkända moment ingår i portföljexaminationen.

Basgruppsarbete

Närvaro och aktivt deltagande i basgruppsarbetet är obligatoriskt. Frånvaro medför alltid en ersättningsuppgift. Upprepad sen ankomst eller att en student går för tidigt från basgruppsträffar kan komma att bedömas som frånvaro.

Hantering av enstaka (max 2) frånvarotillfällen.

Vid eventuell frånvaro eller otillfredsställande prestation gör studenten, tillsammans med basgruppens övriga medlemmar och basgruppshandledaren, upp om en rimlig kompensationsuppgift.

Hantering av upprepade frånvarotillfällen

Vid tredje frånvarotillfället på terminen kontaktar studenten kursansvarig för samtal om sin studiesituation och för att få en särskild ersättningsuppgift

Student med hög frånvaro kan bli underkänd på basgruppsarbetet. En student som blivit underkänd kan få göra om basgruppsarbetet följande termin.

Praktisk examination av kliniska färdigheter (OSCE), 2 hp

(Provkod: 0701)

De lärandemål som examineras i OSCE är inte kursspecifika utan examinerar även kunskaper/färdigheter som inhämtats i tidigare kurser. Information om OSCE presenteras i ett särskilt OSCE-dokument. Vid underkänd OSCE görs omprov vid nästa ordinarie OSCE nästkommande termin.

8. Betygskriterier

Som betyg på kursen används Underkänd (U) eller Godkänd (G) enligt rektorsbeslut nr 349/2010, Dnr CF 50-502/2010. För att få godkänd kurs måste du uppnå följande:

- Godkänd temaperiodsexamination, genom skriftlig tentamen. För godkänt betyg ska minst 65 % av den totala poängen vara uppfyllt och minst 55 % av den totala poängen för sinne- respektive psykedelen.
- Godkänd VFU
- Godkänt basgruppsarbete
- Godkänd portfölj. I portföljen ingår bedömning av 1) Skriftlig visningsportfölj; 2)
- Portföljsamtal med mentor; 3) Aktivt deltagande vid obligatoriska moment (utöver VFU och basgruppsarbete), alternativt godkänd ersättningsuppgift för frånvaro vid obligatoriska moment, samt genomförda inlämningsuppgifter
- Godkänd praktisk examination av kliniska färdigheter (OSCE)

Närvaro är obligatorisk på basgruppsarbeten, VFU, laborationer, färdighetsträning, seminarier, samt andra aktiviteter där så anges på schemat.

Obligatoriska moment

Se separat dokument på Blackboard.

9. Kursvärdering och kursutvärdering

Kursvärdering avser Dina och Dina kurskamraters synpunkter på kursen, medan termen kursutvärdering innefattar den samlade analysen av kursen med hänsyn tagen till bl.a. kursvärderingen och examinationsresultat.

Kursvärdering sker vid kursens slut, d.v.s. i slutet av terminen. Vid denna används EvaSys, ett elektroniskt kursvärderingssystem vid Örebro universitet där varje student får en anonym länk. För kursens framtida utformning är det ytterst viktigt att Du medverkar. Kursansvarig får en sammanfattning av kursvärderingarna och sammanställer en kursutvärdering, som återkopplas till Dig och Dina kurskamrater.

Efter varje avslutat temablock under terminen kommer Du dessutom att fylla i en värdering med fritext och skattningsfrågor kring föreläsningar, basgruppsarbete och laborationer, vilken också är utformad av EvaSys. _ I slutet av kursen utvärderas VFU:s samtliga 4 dagar i en separat kursvärdering.??

10. Rekommenderad litteratur för T9

Se separata litteraturlistor på Blackboard.